

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem-Filozófia Kar
1.3 Intézet	Magyar Filozófia Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Érvelés és kritikai gondolkodás						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Demeter Márton Attila egyetemi előadótanár						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Demeter Márton Attila egyetemi előadótanár						
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	1	2.6. Értékelés módja	Kol.	2.7 Tantárgy típusa	Alaptárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	28	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					Óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					8
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					10
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	28 konv.				
3.8 A félév össz-óraszám	28 fiz./70 konv.				
3.9 Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	-
4.2 Kompetenciabeli	-

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A jelenlét kötelező minimum 9 alkalommal. Részképzés vagy bármely más indokolható kimaradás okán az oktató előzetes tájékoztatása esetén a hallgató felmentést kaphat a megjelölt időszakra. Az előadáson laptopok, okos telefonok stb. használata csakis rendeltetésszerűen engedélyezett. Ellenkező esetben a hallgatónak távoznia kell az előadásról
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> A jelenlét kötelező. Részképzés vagy bármely más indokolható kimaradás okán az oktató előzetes tájékoztatása esetén a hallgató felmentést kaphat a megjelölt időszakra. A hallgatónak felkészülten kell érkeznie a szemináriumra és minden esetben hozza magával az elkészített feladatokat. Az elmulasztott feladatok utólagos pótlására csak rendkívüli esetben van lehetőség (pl.

orvosi bizonylattal indokolható egészségügyi problémák)

- A felkészülés hiánya a tevékenységen való részvétel restrikióját vonja maga után
- Mind az előadásokon elhangzottakat illetően, mind pedig a szemináriumi feladatok vonatkozásában van lehetőség konzultációra a tárgyat vezető oktatóval. Ebből kifolyólag a feladatok elvégzésének elmulasztása azzal az indokkal, hogy a hallgató nem rendelkezik elegendő információval, avagy megfelelő kompetenciával, nem fogadható el.
- A házi feladatok lehetnek kézzel és géppel írottak. Előbbi esetben az olvasható kézírás alapvető követelmény
- A feladatok elvégzése során elkövetett plágium nem tolerálható: a további, teljes félévre vonatkozó aktivitásból való kizárást vonja maga után

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Valamely megoldás, konklúzió avagy alternatív problémamegoldás erős és gyenge pontjainak beazonosítása kritikai gondolkodás (analízis és logikai értékelés) segítségével • Tudományos, politikai és vallási fogalmak és víziók kritikai és konstruktív elemzése • A valóság/társadalmi, politikai és gazdasági folyamatok elemzése az azok mögött rejlő előfeltevések tisztázásával, illetve az őket igazoló érvek elemzésével • Egy humántudományi problémához kapcsolódó esettanulmány kidolgozása és töbválasztásos megoldásjavaslat felkínálása • A filozófiai argumentáció technikáinak, stratégiáinak/tipológiáinak felismerése és meghatározása • Filozófiai eszmék/ismeretek létrehozása/beazonosítása és közlése • Egy kutatási terv kidolgozása, beleértve az alkalmazott módszerek melletti argumentációt, az elsajátított filozófiai elvek és elméletek alapján • A megszerzett filozófiai tudás bemutatása tudományos szövegek kidolgozása és szerkesztése (elvárt teljesítmény szintje: középszintű komplexitás) • Kritikai-konstruktív elemzése egy szemináriumi munkának, legyen az saját avagy mások által létrehozott filozófiai szöveg • A kifejezési/kommunikációs technikák beazonosítása és adekvát módon történő használata, illetve kommentárok, akadémiai esszék szövegszerkesztése • Adatok/információk gyűjtése és rendszerezése különböző bármely filozófiai tematikájú kutatás számára releváns forrásokból (dokumentálódás, bibliográfia-építés)
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> •

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<p>A modul elvégzése nyomán a hallgató képes lesz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Induktív és deduktív argumentumok beazonosítására, elemzésére és kimunkálására írott és elhangzó formában egyaránt • Fölismerni a klasszikus érvelési hibákat • Fölismerni a vitatott kérdéseket körülvevő komplexitást és árnyaltabb állásfoglalásra válik képessé • Saját álláspontját és elköteleződéseit illetően reflektáltabb viszonyulásmódot kialakítania • Nyitottan viszonyulni, elkerülve az üres argumentációt, fölvállalni az esetenkénti információ hiányát, illetve beismerni a tévedést • A hitek és tudás közti különbségtételre • Világos, egyértelmű írott és szóbeli kifejezésre
7.2 A tantárgy sajátos	<p>A hallgató képes lesz:</p>

célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Megérteni, értékelni és konstruálni argumentumokat • Röviden írásban és szóban összefoglalni saját avagy mások által létrehozott filozófiai szöveg argumentációs készletét • Elkészíteni egy kutatási tervet valamely, általa szabadon választott témában és hozzá rendelni olvasmányjegyzéket • Egy 5-7 oldalas argumentatív filozófiai esszé elkészítésére • Kifejteni álláspontját egy 10 perces panel-prezentáció keretében • Konstruktív, kritikai kérdéseket fűzni hallgatótársai munkájához
--------------	---

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>1. Bevezető előadás: a filozófiai és a hétköznapi gondolkodás különbségei; a filozófia célja és feladata; filozófiai módszerek; Filozófia művelése írásban/beszédben; Feladat: Jellemezz röviden egy számodra inspiráló filozófust! Indokold meg, miért tartod inspirálónak/lényegesnek az általa közvetített gondolatokat, eszméket!</p>	Tudatosság és aktivitás módszere, előadás, heurisztikus beszélgetés	
<p>2. Filozófiai argumentáció, induktív és deduktív következtetések; A filozófiai esszé mint műfaj</p> <p>Önálló feladat: tetszés szerint kiválasztott, nem hazai pályán tevékenykedő filozófus életpályájának és kutatási területének tanulmányozása és egy rövid, szemináriumi prezentációs anyag elkészítése</p>	Előadás, beszélgetés	
<p>3. A magyar filozófiai esszé hagyományai – Bretter György Önálló feladat: Magyar avagy román nyelvterületen tevékenykedő filozófus életpályájának áttekintése, főbb kutatási érdeklődésének ismertetése, max. 5 perces mini-prezentáció keretében a következő szemináriumon megadott szempontrendszer alapján.</p>	Előadás, interaktív beszélgetés, szövegolvasás	
<p>4. Argumentumok beazonosítása és értékelése filozófiai szövegekben.</p> <p>Önálló feladat: Válassz egy téged foglalkoztató kérdést és készíts egy rövid vázlatot, amely alapján bemutathatod a következő szemináriumon (max. 5 percben), illetve vázold a kérdés kapcsán létező eddigi kutatásokat, megjelölve az általad tájékozódás céljából használt forrásokat (eszközöket és szakértőket). Azonosítsd be a környezetben a témával foglalkozó szaktekintélyeket! (tanszéken, egyetemen, az országban, illetve külföldön)</p>	Tudatosság és aktivitás módszere, előadás, heurisztikus beszélgetés	

<p>5. Filozófiai kutatás. Milyen forrásokat és eszközöket használ? Hogyan készítsünk használható jegyzetet? A jegyzetkészítés formai és tartalmi követelményei Önálló feladat: szövegolvasás, jegyzetkészítés Bhikhu Parekh: Miért terror?, ford. Demeter M. Attila, Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2008, 35, 85-98.</p>	<p>Előadás, interaktív beszélgetés</p>	
<p>6. Filozófiai kutatás: hogyan lesz egy kérdésből kutatási kérdés? Mi okból és mi módon kapcsolódhatunk (kell kapcsolódnunk) mások érveihöz? (A szakirodalom feltérképezése). Filozófiai viták. Mások érveinek rövid – szóbeli és írásbeli összefoglalása. Önálló feladat: Keress a saját kutatási témád területén egy tanulmányt, azonosítsd be a benne szereplő érveket – elkészítve annak jegyzetét, illetve készíts egy maximum 2 oldalas összefoglaló szöveget, amely az érvkészletet rekonstruálja, majd vitasd a szöveg állításait.</p>	<p>Előadás, beszélgetés</p>	
<p>7. Hogyan készül egy tanulmány? Hogyan készítsünk használható vázlatot? Önálló feladat: készíts rövid vázlatot, amelyben megjelölöd a kutatásod témáját, indoklod a kérdésre irányuló érdeklődésedet, a kutatási kérdést, a kutatás hipotézisét, az kutatási terület állapotát a kérdés vonatkozásában, illetve a kutatás módszerét.</p>	<p>Előadás, beszélgetés</p>	
<p>8. Hogyan építsük be mások gondolatait saját munkánkba? Mi a plágium? Hogyan hivatkozunk? Önálló feladat: Állíts össze bibliográfiát saját kutatási területeden, föltérképezve a Kolozsváron általad hozzáférhető könyvtárak anyagát! Kérd a könyvtárosok segítségét hozzá.</p>	<p>Előadás, beszélgetés</p>	
<p>9. Mi módon határolható le egy kutatás ésszerűen? Önálló feladat: Vita: a csoport választ aktuális kérdést, ami vitatott a nyilvánosságban – pro és kontra argumentumok</p>	<p>Előadás, beszélgetés</p>	
<p>10. Előadás –írás Önálló feladat: Keress olyan tanulmányt, amely vitatja azokat az állításokat, amelyekkel rokonszenvezel és foglald össze röviden az argumentációt!</p>	<p>Előadás, beszélgetés</p>	
<p>11. Filozófusok a nyilvánosságban – akadémiai nyilvánosság valamint a közéleti nyilvánosságban való megjelenési módok: cikkek, interjúk, nyilvános felszólalások, előadások Önálló feladat: keress egy előadást, interjút avagy publicisztikai írást, rekonstruáld röviden az argumentációját!</p>	<p>Előadás, beszélgetés</p>	

12. Filozófiai esszé Önálló feladat: az általad választott tematikából rövid terjedelmű, max. 5. oldalas esszé írása	Előadás, beszélgetés	
13. Főlkészülés egy prezentációra – struktúrált argumentumok bemutatása 15 percben – a kollokviumra való főlkészülés módja Önálló feladat: az esszére adott kritikai észrevételek mentén az esszé véglegesítése és a kollokviumra való előkészítése	Előadás, beszélgetés	
14. Kollokvium	Beszélgetés	
<p>Könyvészet:</p> <p>Szilágy Júlia: Lehet-e esszét tanítani? Esszék, Kolozsvár, Komp-Press Kiadó, 2007</p> <p>Mester Béla: Bretter György kora és parabolái, in: Kellék, 23, Kolozsvár, elektronikus formában: http://kellek.adatbank.transindex.ro/pdf/23/009Mester.pdf, letöltve: 2012. szeptember 11.</p> <p>Eco, Umberto: Hogyan írjunk szakdolgozatot?, ford. Klukon Beatrix, Gondolat Kiadó, 1991, Budapest</p> <p>Fowler, Martin: The Ethical Practice of Critical Thinking, Carolina Academic Press, 2008.</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető: a szemináriumon zajló tevékenység tematikájának, ritmusának és követelményrendszerének ismertetése, a szemináriumvezető és a hallgatók bemutatkozása, a hallgatók érdeklődési területének beazonosítása	Irányított beszélgetés, rövid prezentáció, tudatosság és aktivitás módszere	
2. Ki a filozófus? – Filozófusi életpályák. Önálló feladat: tetszés szerint kiválasztott nemzetközi relevanciával rendelkező filozófus életpályájának és kutatási területének ismertetése. A hallgatók visszajelzést adnak megadott kritériumok mentén egymás munkájára: formai (a bemutatás módja) és tartalmi szempontok alapján	Irányított beszélgetés, előadás, tudatosság és aktivitás módszere	
3. Az hallgatók által kiválasztott filozófusok profiljának rövid ismertetése – a példák kiinduló beszélgetés: ágazati filozófiák – az egyes ágazatokhoz kapcsolódó jellemző problémák beazonosítása; a filozófiai perspektíva más humán-és társadalomtudományok szemléletmódjához viszonyított elhelyezése (normatív, preszriktív, argumentatív).	Előadás, beszélgetés	
4. Magyar avagy román nyelvterületen tevékenykedő filozófus életpályájának áttekintése, főbb kutatási érdeklődésének ismertetése, max. 5 percben. A bemutatást követően a csoport tagjai reagálnak a prezentációra rögzített formai és tartalmi kritériumrendszer mentén. Értékelési szempontok: a hozzászólások konstruktív jellege, világos, tárgyra irányuló észrevételek és szempontok megfogalmazása,	Előadás, beszélgetés, tudatosság és aktivitás	
5. Mutasd be röviden a téged foglalkoztató kérdést, illetve vázold a kérdés eddigi kutatása kapcsán létező eddigi kutatás irányvonalait, megjelölve az általad tájékozódás céljából	Előadás, beszélgetés, tudatosság és aktivitás	

használt forrásokat (eszközöket és szakértőket). Azonosítsd be a környezetben a témával foglalkozó szaktekintélyeket! A bemutatást a csoport tagjainak konstruktív kritikái hozzászólásai követik.		
6. Önálló feladat ellenőrzése, megbeszélése: szövegolvasás, jegyzetkészítés Bhikhu Parekh: Miért terror?, ford. Demeter M. Attila, Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2008, 35, 85-98. A jegyzetek bemutatása, illetve a szöveg rövid, szóbeli összefoglalása	Beszélgetés, szövegolvasás, jegyzetkészítés	
7. Keresd a saját kutatási témád területén egy tanulmányt, azonosítsd be a benne szereplő érveket – elkészítve annak jegyzetét, illetve készíts egy maximum 2 oldalas összefoglaló szöveget, amely az érvekészletet rekonstruálja, majd vitasd a szöveg állításait.	Előadás, eszélgetés,	
8. Az önállóan elkészített rövid vázlat bemutatása. Követelmények: a kutatás témájának megjelölése, a hallgató kérdésre irányuló érdeklődésének indoklása, a kutatási kérdés és a kutatás hipotézisének megfogalmazása, a kutatási terület helyzetének vázolása, illetve a kutatás módszerének megjelölése.	Előadás, beszélgetés	
9. A hallgatók röviden (max. 3-5 percben) beszámolnak a bibliográfia összeállításával kapcsolatosan tapasztaltokról. Szempontok: föltérképezte a hallgató az általa hozzáférhető hozzáférhető könyvtárak anyagát? Elektronikus forrásokat, adatbázisokat használt? Szaktekintélyek, könyvtárosok segítségét kérte?	Beszélgetés	
10. A csoport tagjai egy aktuális közéleti kérdés kapcsán összegyűjtött érveiket ütköztetik.	Beszélgetés, vita, kollektív munka	
11. A hallgatók röviden összegzik a tanulmányt, amely vitatja azokat az állításokat, amelyekkel rokonszenveznek és összefoglalják röviden az argumentációt!	Beszélgetés, előadás	
12. Egy előadás, interjú avagy publicisztikai írás argumentációjának rekonstrukciója és rövid (hallgatónként max. 5 percben) összefoglalása.		
13. Az esszé első változatának bemutatása és kollektív értékelése, az egyéni hibák megjelölésével.		
14. Kollokvium		
Könyvészet: Parekh, Bhiku: Miért terror?, ford. Demeter M. Attila, Kellék, Kolozsvár – Nagyvárad – Szeged, 2008, 35, 85-98. Tittle, Peg: Critical Thinking: An Appeal to Reason, Routledge, 2011 Kiegészítő webes anyagok a könyvhöz: http://cw.routledge.com/textbooks/tittle/		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

•
---

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jelenlét	Jelenléti ív	10%
	A beszélgetésekben való aktív részvétel + esszé	Félévi ellenőrzés	10%+30%
10.5 Szeminárium / Labor	Házi feladatok elkészítése	Félévi ellenőrzés	30%
	Szeminariumi aktivitás	Félévi ellenőrzés	20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadások és szemináriumok látogatása kötelező. Az igazolható hiányzások száma max. 5 lehet. • Az önálló feladatok 80%-ának elkészítése			

Kitöltés dátuma

2012. november 19.

Előadás felelőse

Demeter Márton Attila

Szeminárium felelőse

Demeter Márton Attila

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2012. november 19.

Intézetigazgató

Demeter Márton Attila